

# **Latvijas Republikas Valsts Prezidenta funkcijas**

**12. Saeimas Juridiskās komisijas Darba grupa Valsts  
prezidenta pilnvaru un ievēlēšanas kārtības izvērtēšanai  
2015.gada 12.maijs (Saeima, Sarkanā zāle)**



**1**

• **REPREZENTĀCIJAS**

**2**

• **PADOMDEVĒJA**

**3**

• **KONTROLES**

# ĀRĒJĀS & IEKŠĒJĀS

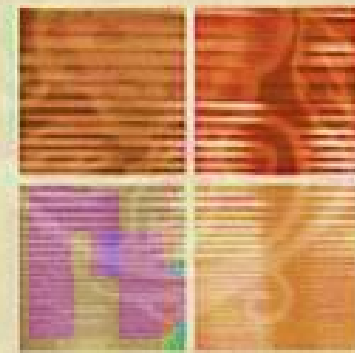
IZPILDVARĀ

LIKUMDEVĒJVARĀ

TIESU VARĀ

Valsts prezidenta  
Konstitucionālo tiesību komisija

Viedokļi: 2008-2011



# Iedalījums pēc Satversmē minētām un neminētām funkcijām

Funkcijas vispārējā administrācijā

Valsts reprezentēšana

Funkcijas Politikā

Dišlers K. Latvijas Valsts prezidenta kompetence. Tieslietu ministrijas  
Vēstnesis Nr.3, 1922.gads



- 1 2 Konstitutīvā un Legīslatīvā (likumdošanā)
- 3 Defensīvā (militārā administrācijā)
- 4 Federatīvā (ārējā administrācijā)
- 5 Kreatīvā
- 6 Jurisdiktīvā (krimināljurisdikcijā)
- 7 Regulatīvā
- 8 Kontroles

Dišlers K. Ievads Latvijas valststiesību zinātnē. Rīga, 1930. 179-180.lpp.



The image shows the cover of the Latvian Constitution. It features a blue background with a red vertical stripe on the left side. The text 'Latvijas Republikas' is in black, and 'SATVERSMĒ' is in large white letters.

Latvijas Republikas  
**SATVERSMĒ**

Pēc Satversmes pantiem

### III nodaļa. Valsts prezidents

**35.** Valsts Prezidentu ievēlē Saeima uz četriem gadiem.

**36.** Valsts Prezidentu ievēlē aizklāti balsojot ar ne mazāk kā 51 Saeimas locekļu balsu vairākumu.

**37.** Par Valsts Prezidentu var ievēlēt pilntiesīgu Latvijas pilsoni, kurš sasniedzis četrdesmit gadu vecumu. Par Valsts Prezidentu nevar ievēlēt pilsoni ar dubultpilsonību.

**38.** Valsts Prezidenta amats nav savienojams ar citu amatu. Ja par Valsts Prezidentu ievēlētā persona ir Saeimas loceklis, tad viņam jānoliek Saeimas locekļa pilnvaras.

**39.** Viena un tā pati persona nevar būt par Valsts Prezidentu ilgāk kā astoņus gadus no vietas.

**40.** Valsts Prezidents, uzņemoties amata pienākumus, Saeimas sēdē dod šādu svinīgu solījumu: "Es zvēru, ka viss mans darbs būs veltīts Latvijas tautas labumam. Es darīšu visu, kas stāvēs manos spēkos, lai sekmētu Latvijas valsts un tās iedzīvotāju labklājību. Es turēšu svētus un ievērošu Latvijas Satversmi un valsts likumus. Pret visiem es izturēšos taisni un savus pienākumus izpildīšu pēc labākās apziņas."

**41.** Valsts Prezidents reprezentē valsti starptautiski, ieceļ Latvijas, kā arī pieņem citu valstu diplomātiskos priekšstāvjus. Viņš izpilda Saeimas lēmumus par starptautisku līgumu ratificēšanu.

**42.** Valsts Prezidents ir valsts bruņotā spēka augstākais vadonis. Kara laikam viņš ieceļ virspavēlnieku.

**43.** Valsts Prezidents uz Saeimas lēmuma pamata pasludina karu.

**44.** Valsts Prezidentam ir tiesība spert nepieciešamos militārās aizsardzības soļus, ja kāda cita valsts Latvijai pieteikusi karu vai ienaidnieks uzbrūk Latvijas robežām. Līdz ar to Valsts Prezidents nekavējoties sasauc Saeimu, kura lemj par kara pasludināšanu un uzsākšanu.

**45.** Valsts Prezidentam ir tiesība apžēlot noziedzniekus, par kuriem tiesas spriedums stājies likumīgā spēkā. Šo tiesību izmantošanas apjomu un kārtību nosaka īpašs likums. Amnestiju dod Saeima.

**46.** Valsts Prezidentam ir tiesība sasaukt un vadīt ārkārtējas ministru kabineta sēdes, noteicot tām dienas kārtību.

**47.** Valsts Prezidentam ir likuma ierosināšanas tiesība.

**48.** Valsts Prezidentam ir tiesība ierosināt Saeimas atļaušanu. Pēc tam izdarāma tautas nobalsošana. Ja tautas nobalsošanā vairāk nekā puse balsotāju izsakās par Saeimas atļaušanu, tad Saeima uzskatāma par atļautu un izsludināmas jaunas vēlēšanas, kurām jānotiek ne vēlāk kā divus mēnešus pēc Saeimas atļaušanas.

**49.** Ja Saeima ir atļauta vai atsaukta, tad Saeimas locekļu pilnvaras tomēr paliek spēkā līdz jaunievēlējamās Saeimas sanākšanai, bet līdzšinējā Saeima var sanākt uz sēdēm tikai tad, ja Valsts Prezidents to sasauc. Šādām Saeimas sēdēm dienas kārtību noteic Valsts Prezidents. Ne agrāk kā vienu mēnesi un ne vēlāk kā divus mēnešus pēc Saeimas atsaukšanas jānotiek jaunām vēlēšanām.

**50.** Ja tautas nobalsošanā vairāk nekā puse no nodotām balsīm izsakās pret Saeimas atļaušanu, tad Valsts Prezidents uzskatāms par atļautu un Saeima ievēlē jaunu Valsts Prezidentu uz atļautā Prezidenta atlikušo pilnvaru laiku.

**51.** Uz ne mazāk kā puses visu Saeimas locekļu priekšlikumu, Saeima slēgtā sēdē ar ne mazāk kā divu trešdaļu visu Saeimas locekļu balsu vairākumu, var nolemt atļaut Valsts Prezidentu. Pēc šāda lēmuma Saeima nekavējoši ievēlē jaunu Valsts Prezidentu.

**52.** Ja Valsts prezidents atsakās no amata, nomirst vai tiek atsaukts, pirms viņa amata laiks izbeidzies, Valsts Prezidenta vietu izpilda Saeimas priekšsēdētājs, kamēr Saeima izvēl jaunu Valsts Prezidentu. Tāpat Saeimas priekšsēdētājs izpilda Valsts Prezidenta vietu, ja pēdējais atrodas ārpus valsts robežas vai citādi aizkavēts izpildīt savu amatu.

**53.** Valsts Prezidents par savu darbību politisku atbildību nenes. Visiem Valsts Prezidenta rīkojumiem jābūt līdzparakstītiem no ministru prezidenta vai attiecīgā ministra, kuri līdz ar to uzņemas visu atbildību par šiem rīkojumiem, izņemot četrdesmit astotā un piecdesmit sestā pantā paredzētos gadījumus.

**54.** Valsts Prezidentu var saukt pie kriminālās atbildības, ja tam piekrīt Saeima ar ne mazāk kā divu trešdaļu balsu vairākumu.